

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE
DISPOZITIV

28 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău din 2 decembrie 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2020, declarat de avocatul Rabei Ilie în numele inculpatului

***Galac Serghei XXXXX**, născut la XXXXX, originar și locuitor al mun. XXXXX, str. XXXXX, XXXXX, ap. XXXXX, condamnat anterior prin:*

1) sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 12.02.2016, în baza art. 264^l alin. (1) Cod penal, la 140 ore muncă neremunerată în folosul comunității, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, prin încheierea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 10.08.2016, fiindu-i înlocuită pedeapsa cu 70 de zile închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis;

2) sentința Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 16.02.2017, în baza art. 179 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 750 unități convenționale.

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 08.05.2020 - 27.07.2020,
instanța de apel: 03.09.2020 - 10.11.2020,
instanța de recurs: 19.03.2021 - 28.04.2021,*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 2 decembrie 2019, Galac Serghei a fost condamnat în baza art. 151 alin. (4) Cod penal la 13 ani închisoare și art. 287 alin. (3) Cod penal la 5 ani închisoare.

În conformitate cu prevederile art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 15 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, din momentul rămânerii definitive a sentinței și reținerii acestuia, cu includerea perioadei arestării preventive de la 19.09.2016, până la 10.09.2017.

De la Galac Serghei s-a încasat în beneficiul lui Nogai Angela prejudiciul moral în mărime de 300.000 lei și material în sumă de 101.818 lei.

2. Instanța de fond a constatat că, la 19.09.2016, în jurul orei 04⁰⁰, Galac S., aflându-se în curtea blocului XXXXX, str. XXXXX, mun. XXXXX, în urma unui conflict anterior cu Visternicean M., Nogai A. și Rusu M., urmărind scopul răzbunării și cauzării leziunilor corporale, fiind înarmat cu un cuțit, s-a apropiat de Nogai A. și i-a aplicat cu cuțitul o lovitură în regiunea feței și o lovitură în regiunea abdomenului. În rezultat, lui Nogai A. i-a fost cauzată vătămare corporală ușoară cu dereglarea sănătății de scurtă durată până la 21 zile sub formă de „plagă în regiunea feței, care a fost produsă prin acțiunea traumatică cu obiect înțepător-tăietor, intra-vital, până la internare în clinic” și vătămări corporale grave periculoase pentru viață sub formă de „plagă pe abdomen inferior-dreapta, cu lezarea țesuturilor moi secționarea peritoneului, intestinului subțire, lezarea fasciei și mușchiului psoas mare, arterei și venei iliace externă, care a fost produsă prin acțiunea traumatică cu obiect înțepător-tăietor intravital cu circa 7-8 ore înainte de deces”. În urma leziunilor primite la 19.09.2016 orele 09⁰⁰ a intervenit decesul lui Nogai A. ca rezultat al „hemoragiei interne masive, cauzată de leziunea înțepat-tăiată a abdomenului, cu penetrare cu lezarea intestinului subțire, arterei și venei iliace externe, însoțită de hemoragie intra-abdominală masivă 3500 ml sânge”.

Tot el, la 19.09.2016, în jurul orei 04⁰⁰, aflându-se în curtea blocului nr. XXXXX din XXXXX, str. XXXXX, mun. XXXXX, după aplicarea loviturilor lui Nogai A., acțiunile sale au încercat a fi stopate de Rusu M. și Visternicean M., care au încercat să-l împingă pe Galac S. ce se afla deasupra lui Nogai A. În continuare, fiind într-un loc public, încălcând grosolan ordinea publică, prin acțiunile sale exprimând o vădită lipsă de respect față de societate și manifestând un comportament agresiv, Galac S. i-a aplicat lui Rusu M. o lovitură cu cuțitul în regiunea piciorului drept, cauzându-i vătămări corporale ușoare sub formă de „plagă tăiată la nivelul coapsei drepte”.

Astfel, Galac S. a comis infracțiunile prevăzute de art. 151 alin. (4) din Codul penal - vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății, care este periculoasă pentru viață, care a provocat decesul victimei și de art. 287 alin. (3) Cod penal - huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, de opunere de rezistență violentă altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile, care prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, săvârșită cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale.

Instanța a reținut că, inculpatul nu și-a recunoscut vina.

Totodată, vinovăția lui a fost dovedită pe deplin în cadrul cercetării judecătorești, fiind nefondate declarațiile acestuia că, cu cuțitul a vrut să sperie persoanele și a aplicat lovituri fiind în genunchi pentru a-și salva viața și pentru a se apăra, deoarece nu și-au găsit confirmare în cadrul cercetării judecătorești, rămânând simple afirmații, fiind combătute prin declarațiile martorilor și părților vătămate că, anume Galac S., în procesul altercației apărute, l-a înjunghiat pe Nogai A. și i-a aplicat o lovitură cu cuțitul lui Rusu M.

Astfel, partea vătămată Rusu M., a declarat că, afară a văzut că inculpatul avea un obiect asupra sa și l-a lovit în regiunea piciorului drept, cauzându-i o tăietură, iar Nogai A. i-a spus că, simte dureri și posibil a fost înjunghiat cu un cuțit de către inculpat.

Ori, din declarațiile părților vătămate s-a stabilit cu certitudine că, inculpatul a luat cuțitul ulterior altercației care a avut loc lângă apartamentul acestuia, după ce părțile vătămate au ieșit din scara blocului, i-a ajuns din urmă și i-a atacat cu cuțitul. Prin urmare, că părțile vătămate au intrat în apartamentul inculpatului, iar acesta a luat cuțitul ca să se apere, deoarece era amenințată viața și sănătatea sa și a tatălui său, după cum a declarat inculpatul, nu s-a confirmat în cadrul cercetării judecătorești.

Decesul lui Nogai A. a survenit în rezultatul hemoragiei interne masive, cauzată de leziunea înțepat-tăiată a abdomenului, cu penetrare în cavitatea abdomenului, lezarea intestinului subțire, arterei și venei iliace externe, însoțită de hemoragie intra-abdominală masivă (3500 ml sânge), ce se confirmă prin semnele patologice respective depistate la necropsie și confirmate histologic, plagă pe abdomen inferiordreapta, cu lezarea țesuturilor moi secționarea peritoneului, intestinului subțire, arterei și venei iliace externe, lezarea fasciei și mușchiului psoas mare, care a fost produsă prin acțiunea traumatică cu obiect înțepător-tăietor de formă plată cu muchie și tăiș, intra vital cu circa 7-8 ore înainte de deces, posibil în timpul și circumstanțele indicate, conform criteriului pericolului pentru viață se califică ca vătămare corporală gravă periculoasă pentru viață, ce se află în legătură cauzală directă cu survenirea decesului.

În acest sens, în momentul aplicării loviturilor cu cuțitul lui Nogai A., inculpatul trebuia și putea să prevadă posibilitatea survenirii urmărilor grave, care ar duce la decesul persoanei.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut seama de prevederile art. 7, 75 al Cod penal.

3. Inculpatul Galac Serghei a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat.

Apelantul a invocat că, vinovăția pe art. 151 alin. (4) Cod penal nu a fost dovedită prin probe concludente, mai mult ca atât, el a acționat în condițiile extremei necesitate.

Clasificarea acțiunilor în conformitate cu prevederile art. 287 alin. (3) Cod penal este incorectă or, intenția (latura subiectivă) era răzbunarea cu persoanele fizice indicate pe motiv de relații neprielnice apărute anterior.

Mai mult, loviturile cu cuțitul au fost aplicate în locuința sa, pentru a se apăra de atacatori, a-și salva viața sa și a tatălui în etate.

Totodată, actul de învinuire nu poate fi bazat pe presupuneri.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2020, pronunțată integral la **16 decembrie 2020**, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a statuat că, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul a săvârșit infracțiunile pentru care a fost condamnat.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 din Codul de procedură penală.

Deci, vinovăția lui a fost dovedită pe deplin prin declarațiile martorilor și părților vătămate că, anume Galac S., în procesul altercației apărute, l-a înjunghiat pe Nogai A. și i-a aplicat o lovitură cu cuțitul lui Rusu M.

Astfel, partea vătămată Rusu M., a declarat că, afară a văzut că inculpatul avea un obiect asupra sa și l-a lovit în regiunea piciorului drept, cauzându-i o tăietură, iar Nogai A. i-a spus că, simte dureri și posibil a fost înjunghiat cu un cuțit de către inculpat.

Ori, din declarațiile părților vătămate s-a stabilit cu certitudine că, inculpatul a luat cuțitul ulterior altercației care a avut loc lângă apartamentul acestuia, după ce părțile vătămate au ieșit din scara blocului, i-a ajuns din urmă și i-a atacat cu cuțitul. Prin urmare, că părțile vătămate au intrat în apartamentul inculpatului, iar acesta a luat cuțitul ca să se apere, deoarece era amenințată viața și sănătatea sa și a tatălui său, după cum a declarat inculpatul, nu s-a confirmat în cadrul cercetării judecătorești.

Decesul lui Nogai A. a survenit în rezultatul hemoragiei interne masive, cauzată de leziunea înțepat-tăiată a abdomenului, cu penetrare în cavitatea abdomenului, lezarea intestinului subțire, arterei și venei iliace externe, însoțită de hemoragie intra-abdominală masivă (3500 ml sânge), ce se confirmă prin semnele patologice respective depistate la necropsie și confirmate histologic, plagă pe abdomen inferior- dreapta, cu lezarea țesuturilor moi secționarea peritoneului, intestinului subțire, arterei și venei iliace externe, lezarea fasciei și mușchiului psoas mare, care a fost produsă prin acțiunea traumatică cu obiect înțepător-tăietor de formă plată cu muchie și tăiș, intra vital cu circa 7-8 ore înainte de deces, posibil în timpul și circumstanțele indicate, conform criteriului pericolului pentru viață se califică ca vătămare corporală gravă periculoasă pentru viață, ce se află în legătură cauzală directă cu survenirea decesului.

În acest sens, în momentul aplicării loviturilor cu cuțitul lui Nogai A., inculpatul trebuia și putea să prevadă posibilitatea survenirii urmărilor grave, care ar duce la decesul persoanei. Vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății victimei și lipsirea de viață a acesteia, prezintă un grad sporit de pericol social, fiind o faptă socialmente periculoasă. Lipsirea de viață a unei persoane considerându-se una dintre cele mai intolerabile infracțiuni.

Cu atât mai mult că, vătămarea corporală presupune prejudiciul cauzat sănătății prin dereglarea integrității anatomice a organelor și țesuturilor sau funcțiilor acestora, fapte care atentează la relațiile sociale cu privire la dreptul persoanei la viață.

Consecvent, trăsătura esențială a infracțiunii prevăzute de art. 287 din Codul penal, huliganismul, este încălcarea grosolană a ordinii publice, exprimată printr-o vădită lipsă de respect față de societate

La individualizarea, stabilirea categoriei pedepsei inculpatului, instanța de fond corect a ținut cont de prevederile art. art. 7, 61, 75 Cod penal.

5. La 22 ianuarie 2021, avocatul Rabei Ilie a declarat recurs ordinar, solicitând casarea hotărârilor adoptate și dispunerea achitării inculpatului deoarece acțiunile acestuia nu întrunesc elementele infracțiunii, fapta lui fiind săvârșită în stare de legitimă apărare.

Recurentul a invocat că, altercațiile dintre Galac S. și părțile vătămate Rusu M., Visternicean M. și Nogai A. a avut loc în apartamentul lui Galac S., unde ultimul, cu scop de apărare a folosit în calitate de armă un cuțit, răbindu-l pe Nogai A. și conflictul s-a iscat de la faptul că părțile vătămate au dorit să se răzbune pentru un conflict verbal anterior.

Conform art. 36 Cod penal, este în stare de legitimă apărare persoana care săvârșește fapta pentru a respinge un atac direct, imediat, material și real, îndreptat împotriva sa, a altei persoane sau împotriva unui interes public și care pune în pericol grav persoana sau drepturile celui atacat ori interesul public și este în legitimă apărare și persoana care săvârșește fapta, pentru a împiedica pătrunderea, însoțită de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei ori de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, într-un spațiu de locuit sau într-o altă încăpere.

Prin urmare, fapta lui Galac S. nu constituie infracțiune.

Copia deciziei motivate a instanței de apel a fost remisă spre cunoștință părților al 24.12.2020 și recepționată la 28.12.2020 (dovada se anexează), astfel, fiind respectat termenul de recurs, prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Însă, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. Potrivit art. 231 alin. (3) și (5) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește. Dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează. În corespundere cu art. 418 alin. (1), 338 alin. (2)-(4), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de până la 30 de zile. Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată. Participanților care nu s-au prezentat în ședința de judecată li se expediază, în termen de 3 zile, copia de pe hotărârea motivată. În corespundere cu art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Sub acest aspect se atestă că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel a pronunțat decizia motivată la 16 decembrie 2020, în lipsa inculpatului și avocatului Rabei I., la 18.12.2020 fiindu-le expediată copia deciziei (*f.d. 91, 117, vol. III*).

Deci, hotărârea atacată a fost pronunțată în condițiile legii la 16 decembrie 2020, iar termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar a expirat la sfârșitul zilei de 18 ianuarie 2021.

Totodată, potrivit numărului de intrare a ștampilei, recursul ordinar a fost înregistrat la Curtea Supremă de Justiție Secția Documentare Procesuală a Cauzelor Penale pe 22 ianuarie 2021, adică peste termenul prevăzut de lege (*f.d. 150, pct. 4., 6. din decizie*).

Alte informații cu privire la data depunerii recursului respectiv în instanța de recurs nu există nici în dosar și nici în recursul nominalizat.

Este de menționat că art. 422 Cod de procedură penală, nu prevede repunerea în termen a recursului ordinar, nici o altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate, iar art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter

imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Astfel, odată ce este depus peste termen, recursul ordinar de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 456 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 2), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Rabei Ilie, împotriva sentinței Judecătorei Chișinău din 2 decembrie 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2020, în privința inculpatului Galac Serghei XXXXX, deoarece este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 28 mai 2021.

Președinte
Judecători

Iurie Diaconu
Liliana Catan
Ion Guzun